

Zutphen voert *Right-to-challenge* niet uit.

In oktober 2014 nam de gemeenteraad van Zutphen unaniem de motie [Right-to-challenge \(Rtc\)](#) aan. Zoals op veel plaatsen in het land kreeg B&W de opdracht om “op korte termijn” met voorstellen te komen hoe inwoners van Zutphen Wmo-taken kunnen overnemen. Tweeënhalf jaar later is nog geen enkel voorstel gepresenteerd.

Welzijnswerk dichtgetimmerd

Met name in het niet-specialistische welzijnswerk kan het Rtc voor een doorbraak zorgen. Het beheer van wijkcentra, de ondersteuning van mantelzorgers, de inzet van vrijwilligers en de ondersteuning van inwonersinitiatieven zijn activiteiten die inwoners prima zelf kunnen oppakken. Als ze daartoe tenminste de kans wordt geboden. Niet in Zutphen dus. Eind 2016 verlengde B&W het contract met de welzijnsorganisatie Perspectief. Daarmee timmerde ze voor ruim €16 miljoen euro het welzijnswerk voor de komende vier jaar dicht. Omgerekend €340,- per inwoner, maar geen enkel inwonersinitiatief die daarop mag bieden, ook al ligt er de motie Rtc.

Burgerinitiatieven

In een reactie zegt wethouder Withagen dat ze burgerinitiatieven als aanvullend ziet. Niet om gemeentelijke taken over te nemen want die zijn belegd bij de welzijnsorganisatie. Daarmee gaat ze voorbij aan de motie Rtc die haar opdraagt Wmo-taken open te stellen voor inwoners.

Om recht te doen aan Rtc had Withagen een knip moeten maken in het welzijnswerk: Het specialistisch deel contracteren aan Perspectief en het niet-specialistisch deel openstellen voor biedingen van inwoners(organisaties). Dan had ze ook invulling gegeven aan wat staat in het collegeakkoord: “(...) enerzijds een beroep doen op het zelf organiserend vermogen van Zutphen en anderzijds meer ruimte bieden voor initiatieven die daaruit voortkomen”.

In positie brengen

Het lot dat het Rtc in Zutphen beschoren is, staat niet op zichzelf. In 2015 nam de gemeenteraad ook de moties '[Burgerbegroting](#)' en '[Maatschappelijke verhuur](#)' unaniem aan. Beiden met een opdracht aan B&W: betrek inwoners meer bij de besluitvorming over de begroting en stel het vastgoed open voor maatschappelijk verhuur. We zijn bijna twee jaar verder en hebben van B&W nog niets vernomen. Drie moties die erop gericht zijn om bestaande structuren te doorbreken en de lokale kracht te benutten. Als de gemeente die alle drie negeert, is dat geen incident meer. Wij vragen ons steeds meer af of de gemeente Zutphen haar inwoners wel serieus in de positie wil brengen om gemeentelijke taken over te nemen.

Lokale kracht benutten

De Stadsonderneming Zutphen is overtuigd dat de samenleving er beter van wordt als de lokale kracht benut wordt. De kracht van inwoners om zaken zelf te organiseren. Met hun kennis, kunde en vooral passie. Dicht bij de vraag van burgers. Niet al te veel gehinderd door regels, procedures en hiërarchische structuren die eerder doodslaan dan energie geven. Wat levert dat maatschappelijk productievermogen de samenleving op? Meer gemeenschapszin, zorg voor elkaar, betekenisvol werk, start-up ondernemers, etc.. En aan de andere kant kostenbesparingen in de zorg- en welzijnssector. De praktijk van Zutphen laat echter zien dat *business-as-usual* voor een gemeentebestuur een veel makkelijkere en vertrouwde route is. Om de gebaande paden te verlaten en het anders te gaan doen, is moed en lef nodig. Competenties die in het bestuur van de gemeente Zutphen helaas ontbreken. We zien uit naar de verkiezingen van 2018.

Lex Hemelaar
Stichting Stadsonderneming Zutphen

De [Stadsonderneming Zutphen](#) is een burgerinitiatief dat werkt aan het ontwikkelen van lokale kracht door het ondersteunen van inwonersinitiatieven en door zelf maatschappelijke initiatieven te nemen.